

Onze ziekenhuizen ontsnappen aan de concentratiecontrole van de Belgische Mededingingsautoriteit

Terwijl de meeste Belgische ziekenhuizen in de zomer van 2020 nog volop bezig waren met de juridische uitbouw van hun ziekenhuisnetwerk, legde een position paper van de Belgische Mededingingsautoriteit op 22 juli 2020 een potentiële bom onder deze nieuwe ziekenhuis-structuur. De BMA voerde in de loop van 2020 een “informeel” onderzoek bij de ziekenhuizen om na te gaan of de klinische ziekenhuisnetwerking een mededingingsbeperkende praktijk kan uitmaken. Dit standpunt zorgde voor heel wat beroering in het ziekenhuislandschap. Meester Steven Matheï, tevens volksvertegenwoordiger in de Kamer, stelde hierover een parlementaire vraag aan meneer Pierre-Yves Dermagne, Minister van Economie en Werk. De Minister liet weten dat er een wetgevingstekst is opgesteld waarbij het systeem van de klinische ziekenhuisnetwerken en latere wijzigingen in de samenstelling van zo’n netwerk werden uitgesloten van de concentratiecontrole door de BMA.

Op 28 februari 2019 werd de wet over de ziekenhuisnetwerken (voluit: de wet tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 en andere verzorgingsinrichtingen, wat de klinische netwerking tussen ziekenhuizen betreft) uitgevaardigd. Voormalig Minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken hamerde doorheen de memorie van toelichting van de wet op de klinische ziekenhuisnetwerken op de noodzaak van een nieuw model van zorgorganisatie. Het Belgische ziekenhuislandschap zou door de klinische samenwerking komen tot een kwalitatiever en rationeler zorgaanbod,

dankzij een doorgedreven optimalisatie van de ingezette middelen. Een goede samenwerking zou moeten leiden tot een complementair zorgaanbod, waarbij de zorgcontinuïteit voor de individuele patiënt steeds centraal staat.

Deze wet van 28 februari 2019 voorziet echter vooral in algemene principes over hoe deze oefening in rationalisering voltooid moest worden. Tot op vandaag werd dit algemene kader nog niet aangevuld met een concrete gids voor de verdeling van het zorgaanbod. De wet van 28 februari 2019 trad echter in werking op

1 januari 2020, wat impliceert dat elk ziekenhuis tegen deze datum deel zou moeten uitmaken van een klinisch ziekenhuisnetwerk.

“Er werd bijgevolg een wetgevingstekst opgesteld om de oprichting van een locoregionaal klinisch ziekenhuisnetwerk en elke latere wijziging ervan uit te sluiten van de concentratiecontrole van de BMA.”

Wanneer de Belgische Mededingingsautoriteit in juli 2020 bekend maakt dat zij meent dat deze ziekenhuisnetwerken het voorwerp van een concentratiecontrole mogen uitmaken, stelde meester Steven Matheï hierover een parlementaire vraag aan de toenmalige Minister van Werk, Economie en Consumenten. Zij liet hem weten dat het een definitief standpunt betreft en dat de BMA in deze *position paper* de criteria oplijst aan de hand waarvan de BMA zich zal laten leiden in haar onderzoek.

Op 20 november 2020 stelde meester Steven Matheï daarover opnieuw een parlementaire vraag, dit keer aan de heer Pierre-Yves Demagne, Minister van Economie en Werk. Meester Steven Matheï verwijst hierbij naar de beleidsnota van de Minister, waarin deze laatste aangeeft dat de controle door de BMA niet geschikt is voor de ziekenhuissector. De Minister heeft daarom het plan opgevat om op korte termijn een wetsvoorstel uit te werken dat deze kwestie zou aanpakken.

De Minister antwoordde daarop als volgt:

“1. Zoals ik in de algemene beleidsnota inzake economie heb uitgelegd, is de

verplichting voor ziekenhuizen om deel uit te maken van één locoregionaal klinische ziekenhuisnetwerk bedoeld om de efficiëntie van het Belgische ziekenhuissysteem te verbeteren. De door de wet van 28 februari 2019 verplichte oprichting van dergelijke netwerken rechtvaardigt geen concentratiecontrole door de Belgische Mededingingsautoriteit. De wetgever heeft immers een duidelijke keuze gemaakt voor de hervorming van het ziekenhuislandschap met goedkeuring van de wet van 28 februari 2019 tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinstellingen, wat de klinische netwerking tussen ziekenhuizen betreft.

Er werd bijgevolg een wetgevingstekst opgesteld om de oprichting van een locoregionaal klinisch ziekenhuisnetwerk en elke latere wijziging ervan uit te sluiten van de concentratiecontrole van de Belgische Mededingingsautoriteit, zoals voorzien in het Wetboek van economisch recht, in boek IV, titel 1, hoofdstuk 2. Deze uitsluiting is dus specifiek en beperkt.

De ministerraad heeft deze tekst op 18 december 2020 goedgekeurd. Deze tekst ligt nu bij de Raad van State voor advies. Ik zou graag zien dat deze tekst zo snel mogelijk wordt aangenomen, met een retroactieve inwerkingtreding op 28 februari 2019, datum van de afkondiging van de wet tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, wat de klinische netwerking tussen ziekenhuizen betreft. De bedoeling hiervan is dat elke oprichting van een locoregionale klinische ziekenhuisnetwerk is uitgesloten van de concentratiecontrole van de Belgische Mededingingsautoriteit, die een voorafgaande controle is.

2. Tot op heden werd geen enkele aanmelding van de oprichting van een locoregionaal klinisch ziekenhuisnetwerk gedaan bij de Belgische Mededingingsautoriteit.”

De Raad van State bracht verslag uit over dit voorontwerp van wet op 29 januari 2021. Het voorontwerp werd verenigbaar geacht met het gelijkheidsbeginsel. De voorziene retroactieve inwerkingtreding is volgens de Raad van State niet problematisch en de rechtszekerheid ten goede komen.

Het wetsontwerp van 25 februari 2021 tot wijziging van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, wat de toepassing van de voorafgaande controle op concentraties van de klinische netwerking tussen ziekenhuizen betreft, werd begin maart gepubliceerd op de website van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Het wetsontwerp werd ongewijzigd aangenomen op 18 maart 2021 en zal zoals aangekondigd retroactief in werking treden op 28 februari 2019. Dankzij deze wetswijziging kunnen de Belgische ziekenhuizen in hun gezamenlijke zoektocht naar een evenwicht binnen hun klinisch netwerk het obstakel van een voorafgaande controle bij de BMA alvast vermijden.

Mr. Pomelien Vancaudenberg
22 maart 2021
www.degentadvocaten.be

